KRAKUS.

SOBOTA 2. LISTOPADA 1822, Nr. 219.

KRONIKA NARODOWA.

Roku 1396. hołd Warcisława xięcia Pomorskiego.

NOWOSCI KRAKOWSKIE.

Tyle interessowny dla powszechności portret Aloiżego Zółkowskiego, znajduie się do nabycia, za bardzo pomierną cenę u W. Mężyńskiego sekretarza *Pocztamtu* Krakowskiego na Stradomiu, w kancallaryi tegoż urzędu.

UWIADOMIENIE. *Zajmując się Redakcja Warszawska Nowego Kalendarzyka politycznego, ułożeniem takiegoż Kalendarzyka na rok następny 1823; uważa sobie za powinność podobnież iak to W. JXiądz Grzankowski R. S. D. J, uczynił na początku r. b. w Nrze 50 Kuryera Warszawskiego, wytłumaczyć się z zarzutów czynionych od wielu osob orderem S. Stanisława zaszczyconych, iż w spisie Kawalerów Orderu tego w Kalendarzyku umieszczonych, opuszczonemi zostali: W. JX. Grzankowski dostatecznie się wytłumaczył co do spisu w Kalendarzyku danego, podług listy podanej z Szpitala Dzieciątka Jezus. Redakcja zaś umieszczaia spis ten jako pierwotne źródło skąd tę*

wielkie wrażenie w Anglii.— Powieziono go do Bulonii i rozpoczęto proces przeciw niemu.— Jenerałowi angielskiemu Robert Wilson (znanemu z uwolnienia *Lavalleta*) nakazała Policya w 24 godzinach opuścić Paryż.— Znowu pikiery, poranili niebespiecznie cztery młode panienki, lecz ich niewyśledzono.—

Neapol. Król neapolitański wydał 28. Września surowe prawo, przeciwko wszelkim tajemnym towarzystwom, a nawet poświęcone naukom, bez pozwolenia rządu zawiązywać się niemogą.—

Włochy. Sławny rzeźbiarz, margrabia *Antonio Kanowa*, umarł 12 Października w Wenecyi, w domu swego dawnego przyjaciela *Antonio Francesconi.*

Turcya. (12. *Października od granic.*) Przybyli znowu Tatarowie z Mezopotamii i Armenii, z wiadomością daleko bardziej zatrważającą jak poprzednie, która przeraziła postrachem wszystkich Turków. D. 12 Września, wojsko tureckie 50,000 wynoszące na głowę zbite zostało i Trebizonda sama, przez Persów opanowana. Cała Mezopotamja i większa część Armenii tureckiej, jest od Persów zdobytą; i wojska ich postępują bezzwłocznie do Natolii.— Większa część Armenii wzdłuż czarnego morza, podniosła rokosz przeciw Porcie.— Ostatnie listy z Odessaru potwierdzają wiadomość, że Selim basza na czele 25,000 wojska przeszedł do Persów; poczem zaraz nastąpiły krwawe potyczki, w których Turcy, (jak wiadomo) całą artyllerją utracili.—

Szwajcarya. (17. *Października*) Rozszerzona pogłoska, jakoby Szwajcarya miała wysłać swoich peł-

nomocników do Kongressu w Weronie, zdaje się dziś potwierdzać. —

WIADOMOŚCI Z POCZT DZISIEJSZYCH.

TURCYA. List z Semlina pod dniem 9 Październi-ka r. b, donosi, że dotąd basza Belgradu nieogłasza jeszcze od branych firmanów, względem składania do skarbu sreber i złota, oraz zniżenia wartości monet. W Serwii panuje z tego powodu wielkie pomieszanie. Basza tamtejszy nieśmie ogłaszać firmanów, z obawy rewolucyi.

GRECYA. Już i Porta odebrała urzędową wiadomość: że miasto, port i warownia Koryntu, znajduje się napowrót w mocy Greków. —

FRANCYA. W Paryżu 19 Października rozeszła się pogłoska w giełdzie handlowej, że *wojsko wiary* w Hiszpanii wielką odniosło kleskę. — Wielki Mistrz uniwersytetu, biskup Fraisinous, oddalił wielu nauczycielów dotychczasowych, a podług swej woli ustanowił nowych. Odmiana ta nastąpiła już w Paryżu i Strażburgu, i wszędzie się jej spodziewają. —

HISZPANJA. (16. *Października od granic.*) Wiadomość o zaraźliwej gorączce w Kadyxie i St. Maria, znowu dziś odwołana. — Jedne dzienniki francuzkie donoszą: że *Mina* przez własnych żołnierzy został pojmany i do Pampeluny zaprowadzony, że Korunna przez rojalistów opanowana, itd; — drugie zaś przeciwnie: że Eroles, dowódzca naczelny wojska wiary, podług ostatnich doniesień na głowę zbity, uciekł już do Francyi; że z częścią swego sztabu przybył do *Ax*; — że Mina 30go Września z 8000 ludzi

wy o przyczynach tego położenia w jakiém się dziś Hiszpanja znajduje, większością głosów w Kortezach.— Jenerał Eroles w piśmie do jenerała *Gayen* dowódzcy konstytucyonistów, przez które wzywa go przejścia na swoją stronę donosi że 70.000 Francuzów niebawem wkroczy do Hiszpanii.— Z Tuluzy donoszą pod d. 15. Października, że Mina ciągnie prosto do Urgelu.— Z Urgiel zaś pod d. 6. tak piszą: w bliskości z tąd, przyjdzie wkrótce do krwawej i stanowczej bitwy. Konstytucyoniści zdają się wszystkiemi siłami zmierzać na opanowanie naszego miasta.- Traktat przymierza pomiędzy Hiszpanją i Portugallją zawarty został. Główne artykuły są następujące: „ Portugallja dostawia natychmiast 4000 piechoty, i 2000 jazdy do rozporządzenia Hiszpanii. Wojsko to nie ma walczyć przeciw powstańcom, lecz stać na granicach francuzkich.— Na przypadek wkroczenia obcych, — ma Portugallja pod temiż warunkami dostarczyć 40,000 ludzi w posiłku.—

Brazylja. (z *Rio Janeriro* 15 *Sierpnia*) Brazylja na zawsze odłączyła się od Portugallii. D. 1. Sierpnia wyszedł obszerny manifest do brazylijskiego narodu, w którym xiąże rejent wyszczególnia powody, dla których się to państwo od Portugallii odłącza i niepodległém ogłasza. Za główną przyczynę podaje: że Kortezowie, jako posłańcy narodu, chcieli bydź samowładzcami, całego państwa portugalskiego. „ Stajecie teraz, mówi do Brazyljanów, w rzędzie narodów niepodległych. Z tem wszystkiem braterskie związki z Portugallją dla tego nie ustały, i król Jan VI. nieprzestał byc królem Brazylii.—